

TÜBERKÜLOZ (VEREM) NEDİR?

Verem; Mycobacterium tuberculosis denilen bir basille oluşan, tedavi edilmezse ölümlü de sonlanabilen, bulaşıcı bir hastalıktır.

Verem Hala Önemli Bir Sorun Mudur?

Verem tüm dünyada halen ciddi bir halk sağlığı sorunu olmaya devam etmektedir. Dünya nüfusunun üçte biri verem basili ile enfektedir (vücuduna basili almıştır). Verem basili ile enfekte olanların %10'unun yaşamlarının bir döneminde verem hastası olma ihtimali vardır. Dünyada her yıl yaklaşık 9 milyon yeni hasta ortaya çıkmakta, 1,5 milyon insan veremden ölmektedir.

Türkiye'de Tüberkülozun Durumu Nedir?

Türkiye'de 2014 yılında toplam 13.378 verem hastası verem savaşı dispanserleri kayıtlarına girmiştir. Hastaların 7.728'i (%58) erkek, 5.528'i (%42) kadındır.

Hastaların 8.632'sinde (%65) akciğer tüberkülozu varken, 4.746'sında (%35) akciğer dışındaki organlar (lenf bezleri, plevra, kemik, böbrek, beyin vb.) tutulmuştur.

Verem Mikrobunun Özellikleri

Verem mikrobunu, güneş görmeyen ortamlarda havada uzun süre canlı kalabilir. Güneşten gelen ultraviyole ışınları verem mikrobunu kısa sürede öldürür.

TÜBERKÜLOZ (VEREM) NASIL BULAŞIR?

Hastaların aksırma, öksürme ve hapşırma sırasında etrafa saçtıkları verem mikroplarının sağlam kişiler tarafından solunması ile hastalık bulaşır. Verem mikrobunu güneş görmeyen ve iyi havalanmayan yerlerde saatlerce havada kalabilir.

Tedavi olmayan bir verem hastası her yıl yaklaşık 10-15 kişiyi enfekte eder. Enfekte olanların %5'i 1-2 yıl içinde aktif verem hastası olur. Enfekte olanların %5'inde ise verem mikrobunu vücutta sessiz olarak bekler. Vücut direncinin düştüğü durumlarda, vücutta beklemekte olan

verem mikrobu çoğalarak verem hastalığına yol açar.

Hangi Durumlarda Verem Hastalığına Yakalanma Riski Artar?

- Tedavi görmeyen verem hastası ile birlikte aynı evde yaşamak
- Kalabalık, havalanması iyi olmayan ev koşulları
- Yoksulluk, kötü beslenme
- HIV/AIDS hastalığı
- şeker hastalığı
- Vücut direncini azaltan diğer hastalıklar
- Sigara içmek
- İlaç ve alkol bağımlılığı hastalık riskini artırır.

Verem Hastalığı Hangi Organlarımızda Görülebilir?

Verem hastalığı % 70-80 oranında akciğerlerde, % 20-30 oranında diğer organlarda görülür. Akciğer dış organ tutulumu; akciğer zarı, lenf bezleri, beyin zarı, kemik, böbrek, kalp zarı ve diğer birçok organ tutulumu şeklinde olabilir.

TUBERKULOZ (VEREM) HASTALIĞININ BELİRTİLERİ NELERDİR?

- 2-3 haftadan uzun suren oksuruk
- Balgam ıkarma
- Kanlı balgam
- Ateş
- Gece terlemesi
- İştahsızlık, kilo kaybı
- Yorgunluk, halsizlik
- Nefes darlığı

- Göğüs ve sırt ağrısı

Verem Hastalığında Erken Tanı Nasıl Konulabilir?

İki-üç hafta veya daha uzun süreli öksürük şikayeti olan herkes Verem Savaşı Dispanseri veya diğer bir sağlık kuruluşuna başvurmalıdır.

Verem hastalığının tanısı bakteriyolojik yöntemlerle konulur. Tanıda, fizik muayenenin yanında balgamın mikroskopla incelenmesi, balgam kültürü ve akciğer grafisi kullanılır.

Verem Hastalığı Tedavi Edilebilir mi?

Bugün var olan ilaçlarla verem hastalarının tamamına yakını başarı ile tedavi edilebilmektedir. Ülkemizde verem ilaçları Verem Savaşı Dispanserlerinde ücretsiz olarak verilmektedir.

TÜBERKÜLOZ (VEREM) HASTALIĞININ TEDAVİSİ NASIL YAPILIR?

Dört veya beş ilaçla 6-9 ay süre ile tedavi verilmektedir. İlaçların düzenli kullanılması esastır. İlaçların bir gün bile aksatılmaması gereklidir.

Dirençli Verem Hastalığı Nedir?

Verem hastaları ilaçlarını düzenli olarak ve yeterli süre (6-9 ay) kullanmazlarsa verem mikropları ilaçlara direnç kazanabilir. Hastalar bu dirençli mikrobu sağlıklı insanlara da bulaştırabilirler.

Dirençli verem hastalarının tedavisi çok daha pahalı, zor ve uzun sürede (ortalama iki yıl) mümkün olabilmekte ve bazen hasta kaybedilebilmektedir.

Doğrudan Gözetimli Tedavi (DGT) Nedir?

Dünya Sağlık Örgütü, tedavi başarısını arttırmak için, tüberkülozlu hastaların her doz ilacının bir sağlık çalışanı veya eğitilmiş bir gönüllü tarafından içirtilmesini esas almaktadır. Ülkemizde de "Doğrudan Gözetimli Tedavi" uygulanmaktadır.

Verem Hastalarının Yakınları Ne Yapmalıdır?

Hastanın yakınları, özellikle de aynı evde birlikte yaşayanlar Verem Savaşı Dispanserlerine başvurmaldır. Hasta yakınlarının taramaları dispanserlerde ücretsiz olarak yapılmaktadır.

Verem Hastasının Temaslılarının Taraması Nasıl Yapılır?

Yakınmaları olup olmadığı yönünde sorgulanır, akciğer filmleri çekilir ve tüberkülin deri testi (PPD) yapılır. Ön kola yapılan bu test 48-72 saat sonra değerlendirilerek oluşan endurasyon (sertlik) ölçülür.

TÜBERKÜLOZ (VEREM) HASTALIĞINDAN NASIL KORUNABİLİRİZ?

Bir toplumun veremden korunmasının en etkili yolu verem hastalarının erken teşhisi ve başarılı tedavisidir. Çocukları verem hastalığından korumak için BCG (verem) aşısı yapılır. Ülkemizde doğumdan sonra 2 ayını dolduran bebeklere yapılmaktadır. Mikrop çıkaran hasta ile aynı evdekiler, özellikle çocuklar için koruyucu tedavi verilir. Koruyucu tedavide tek ilaç (İzoniiazid) kullanılır. Koruyucu tedavi süresi genellikle 6 aydır